

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 20. Majorum Cathedrarum Privilegia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

lati, huic condendo canoni occasionem dederit. Sed Eusebius non erat solus, quippe iste abusus in consuetudinem paulatim vertebatur. Coeterum notatu dignum est, canonem hunc etiam de Presbyteris, & Diaconis loqui, quibus non minus ac Episcopis stabilitas præcipitur. Canon decimus sextus hanc legem ad omnes Clericos extendit, dicitque: *Qui ausu temerario, contempto Dei timore, contra Canones ab Ecclesia, cujus Presbyteri, Diaconi, aut cujuscunque ordinis Clerici sunt, discesserint, in alia Ecclesia nullatenus suscipiantur, sed ad suas Diæceses redire cogantur, necesse est, aut si remanserint, excommunicentur.* Si quis ab alio Episcopo dependentem ausus fuerit seducere, & in sua Ecclesia absque proprii Episcopi, a quo fugit, consensu ordinare, ordinatio effectum careat.

Sæculum IV.
A. C. 325.

§. XX.

Majorum Cathedrarum Privilegia.

Canone sexto jurisdictionis limites præcipue ad ordinandos Episcopos ponuntur, ut sequitur: *Antiquæ consuetudines, quæ in Ægypto, Lybia, & Pentapoli vigent, observentur, ita ut Episcopus Alexandrinus in omnes has Provincias auctoritate polleat, cum Episcopus Romanus eadem gaudeat Prærogativa;*

Concilium
Nicænum.

N 2

tiva;

Sæculum IV. tiva; *Antiochiæ quoque, & in aliis*
A. C. 325. *Provinciis unicuique Ecclesiæ salva sua*
sua privilegia. Generatim omnibus no-
tum sit, si quis Episcopus constituatur
ne Metropolitanæ consensu, a Sancto Con-
cilio declarari, talem non esse Episcopum
si autem Electio fuerit rationi, & Cano-
nibus conformis, quamvis duo, tresve
privata pertinacia se opponant, majoris
numero vota prævaleant. In ultima
 hujus Canonis parte, illa, quæ in quarto
 de Metropolitanæ auctoritate in electio-
 nibus dicta sunt, confirmantur, in prima
 vero, quæ est majoris momenti, altior in
 Hierarchia gradus, quam sit Metropolita-
 ni deprehenditur, nempe jurisdictio in
 plures Provincias certis quibusdam E-
 piscopis attributa, qui exinde Patriar-
 chæ, seu Primate dicti sunt, sicut Me-
 tropolitani, abhinc Archi-Episcopi, hæc
 enim nomina necdum usus invexerat.

Igitur videmus, ea jam tempestate
 primarum mundi Cathedrarum Episco-
 pis Romano, Alexandrino, & Antioche-
 no in Provincias vicinas jurisdictionem
 fuisse, & aliis Ecclesiis sua quoque jura;
 Tres Episcopi exinde Exarchæ dicti sunt,
 nimirum Episcopus Ephesinus, Asiæ, pro-
 prie dictæ, Metropolitanus, Episcopus
 Cæsariensis in Cappadocia, & Heracle-
 ensis in Thracia. Archi-Episcopo quo-
 que Carthaginensi non modica in omnes
 Afri-

Conc. I.
Const. c. 2.

Africa
 jura c
 bunt
 mum
 ta, qu
 nus, C
 tem e
 tam, c
 Eccle
 ctus
 subjed
 ro sub
 fuerit
 respic
 dente
 falis c
 fragal
 letian
 lexan

(*)
 duinus
 verbis
 Capiti
 ista.
 ciliis c
 drarum
 jores j
 piti Ec
 singuli
 pulis f
 fuerit,

Africae Provincias erat auctoritas. Hæc Sæculum IV. jura clarius in decursu historiae appare- A. C. 325. bunt; nemo autem credat, ea tunc pri- Ruf. l. I. c. 6. mum exorta, quando eorum monumen- ta, quæ habemus, scripta sunt. Rufinus, Concilio Nicæno coævus, potestatem explicat, in isto Canone Papæ tributam, dum dicitur, sub ejus cura fuisse Ecclesias suburbicarias, quo certus tractus Provinciarum, Romæ specialiter subjectarum, significatur; quidquid vero sub hoc obscuro vocabulo intellectum fuerit, non aliter Romanum Episcopum respicit, quam ut Patriarcham in Occidente, salvo jure, quo Ecclesiæ universalis caput est, superioribus sæculis irrefragabiliter stabilito. (*) Cæterum Meletianorum molimina contra Episcopi Alexandrini jurisdictionem huic Canoni

N 3 eden-

(*) His Fleurii verbis Anonymus II. & P. Balduinus refelluntur. At Fleurius SS. Pontificem verbis dicit esse Caput Ecclesiæ, & revera jura Capiti Ecclesiæ competentia detrahit. Parcius ista. Fleurius dicit Summi Pontificis esse Conciliis œcumenicis præsidere, primarum Cathedralium Episcopos deponere, omnes causas majores judicare, & omnia alia concedit, quæ Capiti Ecclesiæ conveniunt. Si autem Fleurius singulis opinionibus, quas P. Balduinus Discipulis suis tradidit, non subscripsit, ideo factum fuerit, quod ad id non obligaretur.

Sæculum IV. edendo ansam dedisse non levis con-
 A. C. 325. ctura est.

Canones
 Concilii
 Nicæni.

v. hist. c. 12.
 c. 23. l. 1. c. 8.

Septimus Canon Ecclesiam Jerosolymitanam respicit in hunc modum: *Canone, & traditione antiqua Episcopus Aeliæ singulariter fuerit honoratus, isto honore etiam impostertum coletur, illæsa tamen Metropolitani Dignitate.* Jerosolyma a Tito destructa, ab Hadriano reparata, nomen Aeliæ, ut diximus, sortita erat, urbs novella, ignobilis, & Cæsareæ Palæstinæ Metropoli suæ subjecta; apud Christianos tamen antiqui splendoris, & Mysteriorum ibi consummatorum memoria deleri non potuit, & illius præcipua prærogativa, quod Regnum Jesu Christi spirituale, ibi exortum, per universam terram fuerit dilatatum. Quomodo Episcopus Jerosolymitanus præ aliis honoratus fuerit, non satis liquet, nisi quod Episcopus suæ Provinciæ ordine præcesserit; legimus quippe Concilia Palæstinæ acta, ubi Episcopus Jerosolymitanus cum Cæsariensi præsidebat, ipso Eusebio Cæsariensi id litteris consignante, qui seriem quoque Episcoporum Jerosolymitanorum, sicut & aliarum Cathedralium Apostolicarum suis in libris posteritati notam fecit.

Quintus Canon iterum jurisdictionem Episcoporum respicit, & sic sonat: *Sententia excommunicationis, sive in Cle-*

ricos,
 cujus
 tur,
 suo E
 Prius
 mini
 pus l
 vo af
 caver
 visun
 vinc
 Episc
 quæsi
 legit
 suum
 Con
 re p
 niem
 pita
 pur
 tum
 vide
 alio
 nem
 con
 pist
 in i
 Epi
 mi
 fue
 que
 Pro

ricos, sive in Laicos lata, ab omnibus Sæculum IV.
 cujusque Provinciæ Episcopis observe- A. C. 325.
 tur, secundum Canonem, quo ejecti a
 suo Episcopo ab alio suscipi prohibentur.
 Prius tamen ipsa excommunicatio exa-
 mini subjiciatur, an non forte Episco-
 pus levitate animi, iracundia, aut pra-
 vo affectu impulsus quosquam excommuni-
 caverit; utque ordinate omnia pensentur,
 visum est, duo Concilia in omnibus Pro-
 vinciiis singulis annis agenda esse, ubi
 Episcopi communi opera de istiusmodi
 questionibus deliberent, & ab omnibus
 legitime excommunicati declarentur, qui
 suum Episcopum offenderint, donec toti
 Concilio aliquid de lato judicio remitte-
 re placuerit. Ad hæc Concilia conve-
 nient primo ante quadragesimam, ut, so-
 pita omni contentione, Deo Sacrificium
 purum offeratur; secundo ad tempus au-
 tumnale. Huic canoni causam dedisse
 videtur, quod Eusebius Nicomediensis,
 alique suæ factionis excommunicatio-
 nem a S. Alexandro contra Arium latam
 contempserint, de qua injuria in suis E-
 pistolis conqueritur. Antiquus Canon
 in isto citatus in Epistola S. Alexandri ad
 Episcopum Byzantinum Apostolicus no-
 minatur, atque in Concilio Arelatensi
 fuerat confirmatus. Hic videmus fre-
 quentem celebrationem Conciliorum
 Provincialium præceptam, quæ tempore

sup. L. X.
 §. 31.

Sæculum IV. persecutionis cogi non potuerant, A. C. 325. quamprimum Ecclesia in libertatem asserpta est, necessariam consuetudinem inducere voluit, cum Concilia Provincialia essent illa tribunalia, ubi omnes gravioris momenti causæ Ecclesiasticæ iudicandæ. Videmus etiam de quadagesima mentionem fieri, jam tum per universam Ecclesiam observata, ad eum ferme modum, quo hodie fit. Vocabulum Græcum *Tessaracoste* quadraginta dierum tempus significat, sicut latinum, quadagesima, quia plerique quadraginta diebus jejunabant, quamvis in quibusdam Ecclesiis diversus usus observaretur; in quadagesima autem Episcopis, instructione populi, præsertim Catechumenorum, & pœnitentium occupatis, Concilia agere non vacabat.

*Socr. L. V.
c. 2. p. 234.*

§. XXI.

Canones Pœnitentiales.

Post decimum Canonem, quo Ordinationes Apostatarum damnantur, undecimus ad Laicos extenditur, ubi dicunt: *Qui a nemine coacti apostatarunt, absque bonorum jactura, aut similis mali periculo, sicut sub Licinii Tyrannide contigit, visum est Concilio cum illis clementer agere, quamvis indigni sint; ergo, qui sincere dolebunt, tribus annis, licet*
Fide-